

d. 26/9 2018

Helle Birk Domino
SEGES

**DU HAR KUN ÉT LIV – OGSÅ
LANDMÆNDENE**

- PAS PÅ DET OG NYD DET 😊

HVAD LAVER VI PÅ SEGES

Landbrugets Arbejdsmiljøpris

Lovpligtige kurser (amrep)

Arbejdsmiljø klagenævnet §§§

HVAD LAVER VI PÅ SEGES

Dag/aftenarrangementer

Kampagner

BAR Jord til Bord (pjece, film)

Konsulenttydelser:

- Sikkerhedsrunderinger
- APV
- Årlig amdrøftelse
- ATEX-APV

DER ER HELDIGVIS MASSER AF SOLSTRÅLEHISTORIER

"...vi har fået tilbudt endnu højere løn andre steder, men vi er så glade for at arbejde under ordnede forhold som vi har her..."

- Flere og flere taler arbejdsmiljø og landbrug i samme sætning
- Flere og flere ønsker viden – søger vores arbejdsmiljøkurser
- Super godt samarbejde med myndigheder
- Flere og flere virksomheder med betydning for landbruget har fokus
- I vores egne rækker betyder det mere og mere – fælles arbejdsmiljøpolitik, ampris
- Flere og flere har fokus på, at det betyder noget for image, gode arbejdsplads, effektivitet, trivsel, fastholdelse/rekruttering af medarbejdere.
- Stolthed, hjælpsomhed, rummelighed, variation, giver mening, arbejdsplaner/personalehåndbøger, fejre, kender sine kollegaer, omsorg.....Det skal vi **HOLDE FAST I** - det er unikt

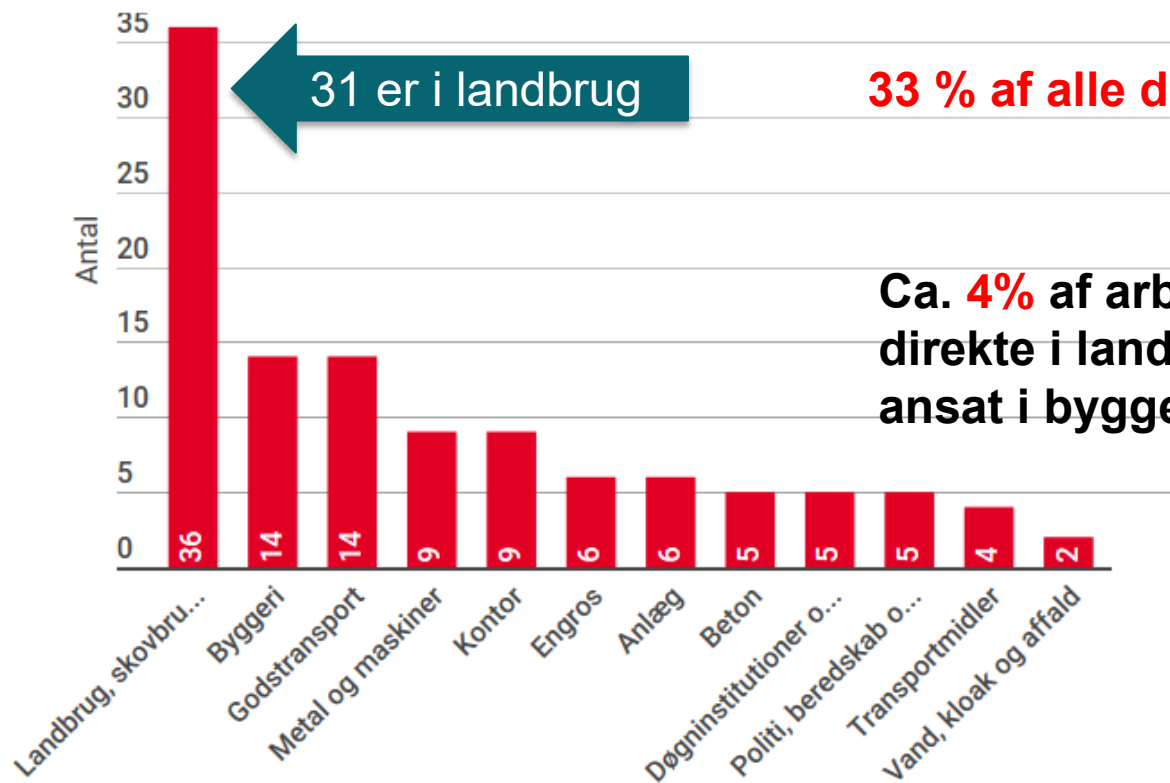
Desværre også noget skidt – som ulykker ☹

Noget at leve af. Noget at leve for.

Flest dødsulykker sker i landbruget

I grafikken kan du se antallet af dødsulykker opgjort i brancher i perioden 2013-2017.

31 er i landbrug

33 % af alle dødsulykker sker i landbruge

Ca. 4% af arbejdsstyrken er ansat direkte i landbruget – ca 4 gg så mange ansat i byggeriet

Kilde: Arbejdstilsynet

https://www.arbejdstilsynet.dk/flere-ulykker-og-faerre-tilsyn-i-landbruget_21203.aspx?redir=newsletter&utm_campaign=guest_ManeulNewsletter_From_Old&utm_medium=nl_top&utm_source=newsletter_Manuel&nid=MTA2Nw=&aid=21203

Noget at leve af. Noget at leve for.

STATISTIK TALER FOR SIG SELV...

- DEN SKAL VI IKKE HOLDE FAST I...

Alvorlighed (fravær)	Registreringsår					I alt
	2012	2013	2014	2015	2016	
1 Dødsulykker	6	10	3	3	10	32
2 Alvorlige arbejdsulykker (=> 3 uger)	271	281	255	242	289	1.338
3 Øvrige arbejdsulykker (< 3 uger)	258	265	295	291	289	1.398
I alt	535	556	553	536	588	2.768

2016

Dødsulykker: knap 1 om måneden

Alvorlige arbejdsulykker (> 3 uger) : 5,5 om ugen

Øvrige arbejdsulykker: 5,5 om ugen

➤ 3 uger er lang sygemelding og en alvorlig ulykke

"især i landbruget ?"

ANTAL AF ULYKKER I LANDBRUGET, 2012-2016

40-80 % af arbejdsulykkerne bliver sandsynligvis ikke anmeldt...

Tabel 1: Anmeldte arbejdsulykker 2012-2016 inden for landbruget fordelt på dødsulykker, alvorlige arbejdsulykker og øvrige arbejdsulykker

Alvorlighed	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
1 Dødsulykker	6	10	3	3	10	32
2 Alvorlige arbejdsulykker (=> 3 uger)	271	281	255	242	289	1.338
3 Øvrige arbejdsulykker (< 3 uger)	258	265	295	291	289	1.398
I alt	535	556	553	536	588	2.768

2018 (3 dødsulykker pr dd. – 45 årignedrivning af gylletank, 36 årig klemt i maskiner, 2 årig i brønd)

2017 (5 dødsulykker i alt)

➤ 3 uger er lang
sygemelding og en
alvorlig ulykke

”især i landbruget ?”

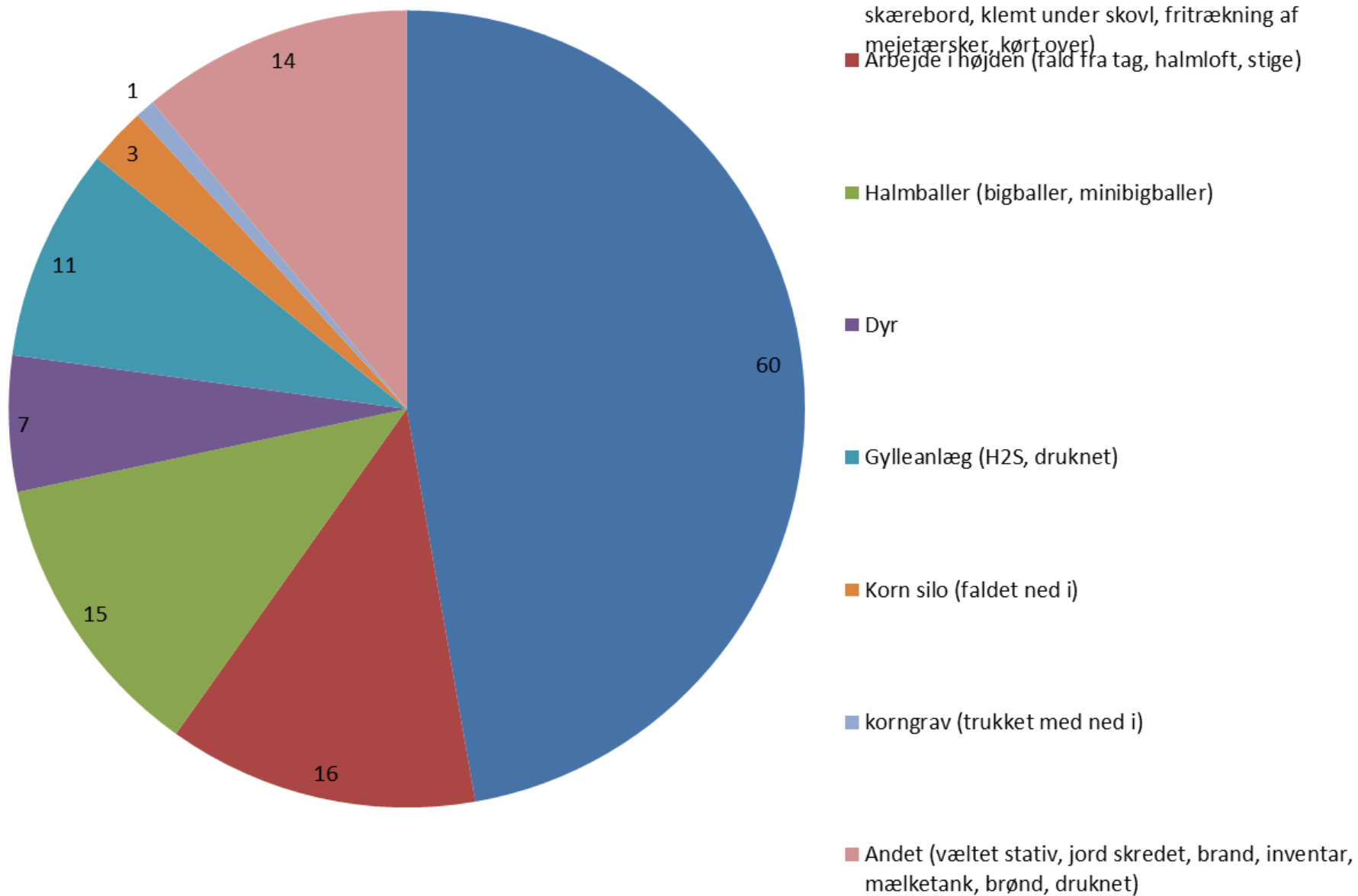
2016 DØDSULYKKER

måned	dato	årsag	ulykke		
april	20	højde	afdøde faldt 10-12 meter ned fra silo		
maj	2	maskiner	afdøde bakket ned af lastbil på gårdspladsen		
maj	1	gylle	afdøde fundet i gylletank.		
maj	11	andet	afdøde fundet i gammel fortank (gylletank)		
maj	11	dyr	afdøde fundet i indhegning (ssv stanget ihjel af vædder)		
maj	26	maskiner	afdøde bakket ned af bigballepresser		
juni	17	maskiner	Afdøde, klemte under minilæsser		
juli	21	andet	afdøde død af iltmangel i vådfoderblander		
juli	23	højde	død under montering af tagplader på stald (fald)		
juli	29	maskiner	Død under transport med fuldfodervogn		
august	31	maskiner	traktorulykker: faldt ud af grabben		
november	4	maskiner	traktorulykke: traktor uden førerværn skred, væltede, fik traktoren over sig.		
november	27	maskiner	klemte mellem motorbøre og læsse/gravemaskine		

2017

Antal	år	måned	dato	ulykke		alder
1	2017	januar	19	Den unge mand var i gang med at arbejde, mens han havde vendt ryggen til en minigravemaskine. Pludselig sprang en hydraulikslange, hvorefter gravemaskinens arm røg ned, så skovlen ramte den unge mand i hovedet.		25
2	2017	april	22	Han står ved en vogn i laden, da en bigballe falder ned og rammer ham. Der er mange halmballer i laden, og en af dem har ikke været stabil		79
3	2017	oktober	12	falder igennem kornbro i silo mens han forsøger at fjerne spirende korn. Befinder sig nede i siloen på kornet		34

127 dødsulykker 2003-2018 (18/6 '18)

UNGE OVERREPÆSENTERES BLANDT ALVORLIGE OG ØVRIGE ARBEJDSULYKKER.

ÆLDRE OVERREPÆSENTERES BLANDT DØDSULYKKER

Tabel 6: Anmeldte arbejdsulykker 2012-2016 inden for landbruget fordelt på skadelidtes alder og skadens følger (alvor)

Alder	1 Døds-ulykker	2 Alvorlige arbejdsulykker (=> 3 uger)	3 Øvrige arbejdsulykker (< 3 uger)	I alt
0 - 17 år	1	40	49	90
18 - 24 år	1	265	335	601
25 - 29 år		194	183	377
30 - 34 år	1	157	164	322
35 - 39 år	2	114	135	251
40 - 44 år	4	101	115	220
45 - 49 år	3	121	124	248
50 - 54 år	4	96	132	232
55 - 59 år	3	109	65	177
60 - 64 år	2	44	45	91
65 + år	11	72	22	105
Alder uoplyst		25	29	54
I alt	32	1.338	1.398	2.768

Sikkerhedskultur blandt unge skal forbedres

Mere og endnu bedre undervisning på skoler

Vigtigt m rollemodeller på landbrug (ejer, driftsleder)

Oplysning og instruktion

skadelidte mellem 18 og 29 år. Aldersgruppen 18-24 år alene udgør 25 % af ulykkerne.

En tredjedel af dødsulykkerne vedrører personer over 65 år.

HYPPIGSTE/ALVORLIGSTE ULYKKER

- Håndtering af dyr
- Maskiner
- Arbejde i højden
- Snubleulykker

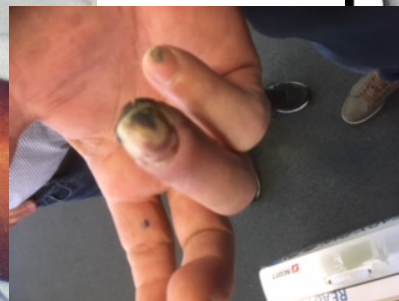
"Skadelidte blev under indfangning af køer på marken, trådt på brystet af en ko. Skadelidte pådrog sig skader på ribben og lunge"

"Stanget på lægmuskel ved flytning af tyr"

"En ko bakkede hen imod xx, og da xx prøvede at få den til at gå frem, drejede den rundt så xx blev klemmt op imod en væg og brækkede et ribben"

Ung mand i klemme i roterende dele

FOKUS PÅ DYRS SIGNALER

- Kurser
- Pjece/faktaark
- Kvægkongres
- www.landbrugogsikkerhed.dk

<https://player.vimeo.com/video/235864200>

HVORFOR SKER ULYKKERNE

- Mange højriskofaktorer i landbruget – ja!
- Pga. uheld – nej!
- Holdning (de færreste ønsker ulykker)
- Adfærd (gennemgang af 100 ulykker)
- Travlhed - ”jeg skulle bare lige nå at...”
- Risikovillighed ”*man må påregne at miste en finger..*”
- Det plejer vi jo at gøre sådan
- Ikke altid nemt at gøre tingene sikkert....leverandører/nudges
- Hvad gør rollemodellen – vi gør hvad vi ser- ikke hvad vi får at vide
- Manglende dialog (APV, årlig arbejdsmiljødrøftelse, erfa)
- Manglende vurdering af nærværd-ulykker
- Uddannelse – hvem har ansvar for hvad og hvad er §
- Ser sig ”blind” på egne forhold – her hjælper andre øjne
- Ikke nok blot at bruge sin sunde fornuft – for hvad er det?

HVORDAN FÅR VI PLADS TIL SIKKERHED I EN TRAVL HVERDAG

- Vi har slet ikke tid til at lade være!
- Det tager meget længere tid at lade være
- Det skal prioriteres/planlægges
- Investeres 1 kr., kommer mindst 2 kr. retur
- Det er ALT for dyrt ikke at prioritere
- Praktiske værktøjer ☺
- Arbejdsglæde
- Faste medarbejdere
- Trofaste medarbejdere
- Gode medarbejdere
- Større effektivitet
- Større overskud
- Færre ulykker!
- Mindre nedslidning

en arbejdsulykke med fravær over 30 dage i **gennemsnit 58.400 kr.** netto for arbejdsgivere (eksklusivt produktionstab).

SIKKERHEDSRUNDERING

Gå en runde
med de rigtige
briller på –
fokus på
medarbejdere
og arbejdsmiljø

Kan
man se
sig
blind?

- **WYLFIWYF**
 - What You Look For Is What You Find
- **WYFIWYF**
 - What You Find Is What You Fix

STABLING AF HALMBALLER

TVILLINGEHJUL

LOFTER M. RÆKVÆRK

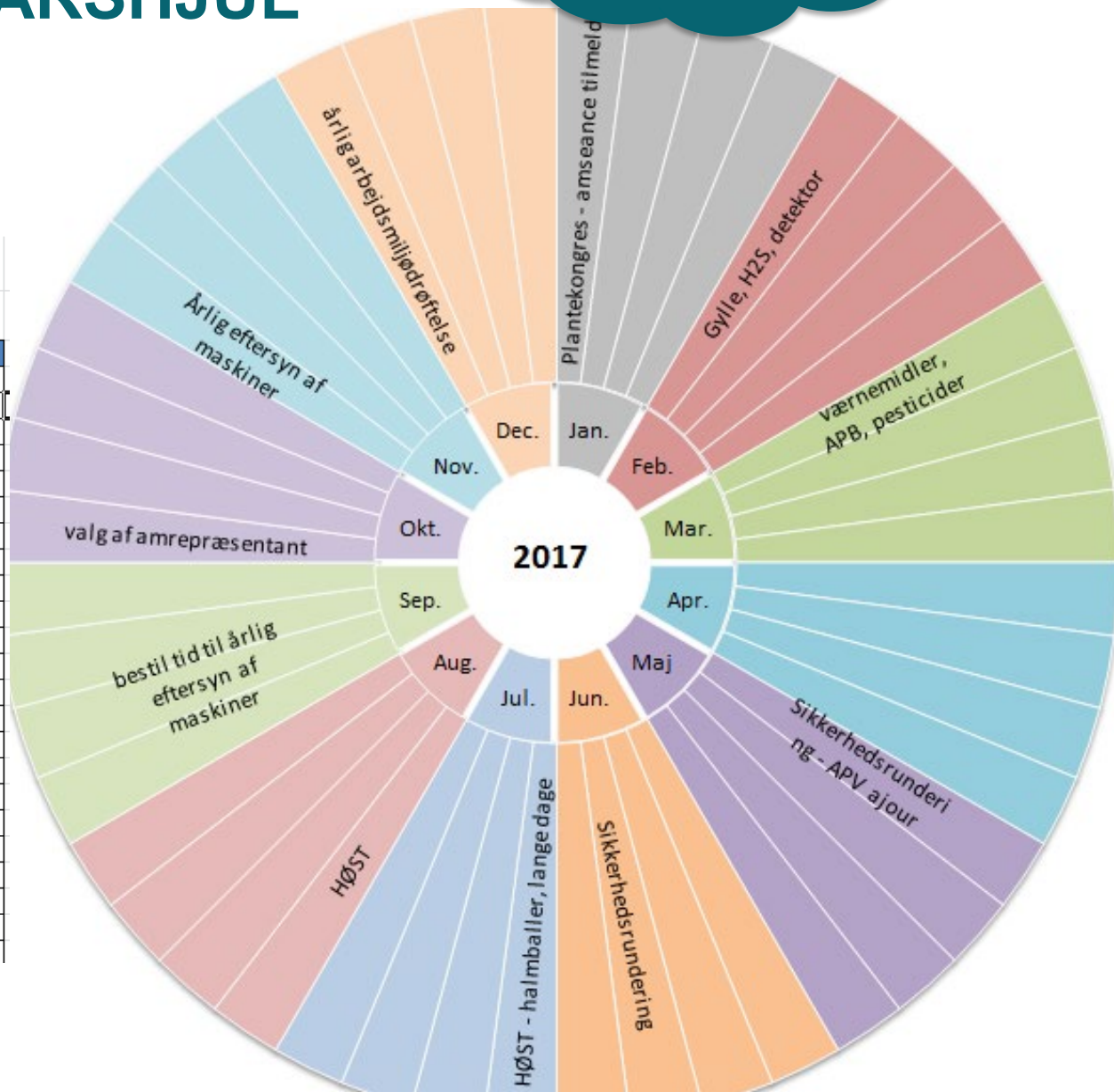
GODKENDTE STIGER

STRUKTUR - ÅRSHJUL

Tilføj hvem er ansvarlig for hvad

Årshjul for Jens Hansen

[illegible]

FOR AT LAVE STRUKTUR KRÆVER....VIDEN

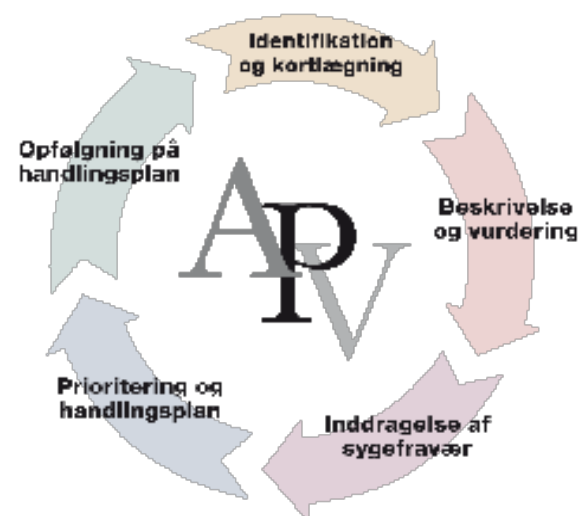
- Større landbrug skal have valgt arbejdsmiljørepræsentant (AM)
- AM skal på lovpligtigt kursus
- AM skal tilbydes supplerende uddannelse
- Arbejdsgiver/driftsleder bør tage med

3 kurser i
2018 en
realitet

APV - ARBEJDSPLADSVURDERINGEN

- Skriftlig kortlægning af virksomhedens samlede arbejdsmiljø
 - Dække alle arbejdsopgaver
 - Medarbejdere skal inddrages
- Beskrive og vurdere arbejdsmiljøproblemerne
 - Vurdere omfang og farlighed
- Inddrage af virksomhedens sygefravær
 - Er der sygefravær, der skyldes arbejdsmiljøet?
- Prioritere ud fra risikoen og udarbejde en handlingsplan
- Aftale opfølgning på handlingsplanen

Det må ikke
være et dødt
dokument, der
kun besøges
hvert 3. år

ÅRLIG DRØFTELSE OM ARBEJDSMILJØ

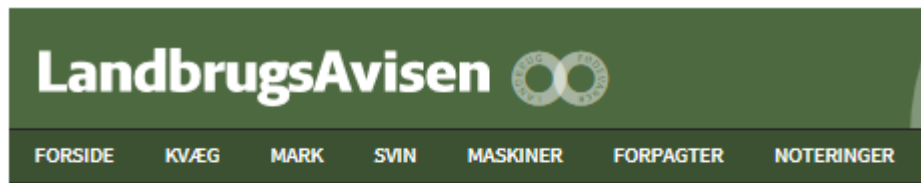
Arbejdsmiljø skal drøftes mindst én gang hvert år

- Krav om dokumentation
- Vurdere, om det foregående års mål er nået.
- Fastlægge mål for det kommende års samarbejde (hvilket område vil I arbejde med
- Tilrettelægge indholdet af samarbejdet om sikkerhed og sundhed for det kommende år.
- Fastlægge, hvordan samarbejdet skal foregå.
- Drøfte, om der er den nødvendige viden om arbejdsmiljø til stede i virksomheden.

LÆR AF ULYKKER OG NÆRVED-ULYKKER – FOREBYG AT DE SKER HOS SIG SELV

- Egne
- Naboens
- Fra avisen

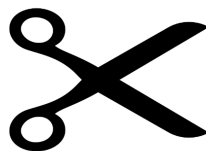
Medarbejder forsvandt ned i luftlomme i kornet og døde

Sjælland og

TV ØST | SENESTE NYT | TV | TIP OS | VALGET

NYHEDER FRA DIN HVERDAG

Stor redningsaktion i kornsilo: Mand savnes

46
ulykker
og
tilhørende
råd

HVAD SÅ HVIS ULYKKEN SKER

Beredskab – både forebyggende og afhjælpende

Anmeldelse af ulykker

9 dage
1dag
EASY

Årsag ikke
altid
åbenlys

Find den reelle årsag til arbejdsulykker

Undgå
ulykken

Lær af nærvæd-ulykkerne

KLAR BESKED OM ULYKKEN

- 1** Beskriv situationen og det, der pludselig skete.
- 2** Find derefter alle de elementer, der indgår i beskrivelsen. Sæt kryds.
- 3** Først nu er I klar til at tale om løsninger for hvert afkrædet element.
- 4** Vælg de gode løsninger, der skal sættes i gang, og aftal opfølgning.

Færdsel og adgang

- ☐ Højde/dybde
- ☐ Farlige områder - f.eks. tank
- ☐ Høj fart/udsyn
- ☐ Opmærksomhed
- ☐ Kørende og gående samme sted

Selve stedet

- ☐ Plads nok/indretning
- ☐ Glat/kanter/skråning
- ☐ Lys nok
- ☐ Oprydning/rengøring

Håndtering/løft & bæring

- ☐ For tung/stort
- ☐ Glat/uden håndtag
- ☐ Vrid i ryggen/arbejdsstilling
- ☐ Levende byrde
- ☐ Hjælpemidler

Adfærd/samarbejde

- ☐ Opmærksomhed
- ☐ Øjenkontakt
- ☐ Klare aftaler
- ☐ Samarbejde
- ☐ Instruksjon/Arlden
- ☐ "Usårlig"/tager chancer

Orden og systematik

- ☐ Planlægning/tidspress
- ☐ Faglige kompetencer
- ☐ Efter syn og kontrol
- ☐ Akutte/ukendte opgaver
- ☐ Vejret/omgivelser påvirkning

Kemi og biologi

- ☐ Smittefare
- ☐ Indånding
- ☐ Berøring
- ☐ Egnede værnemidler

Dyrs adfærd

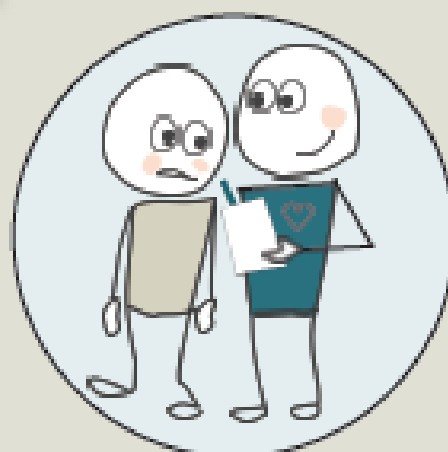
- ☐ Uro/trusler
- ☐ Kendskab til dyret
- ☐ Sygdom/smerter

Vedligehold

- ☐ Bygninger
- ☐ Maskiner
- ☐ Andet udstyr

Redskaber og maskiner

- ☐ Sikkerhedsanordninger
- ☐ Fejlberedning
- ☐ Maskinfejl
- ☐ Støj/støv/spærre udsyn

LÆR AF ULYKKEN

Arbejdsliv

Ulykken er dobbelt,
hvis du *ikke* lærer af den

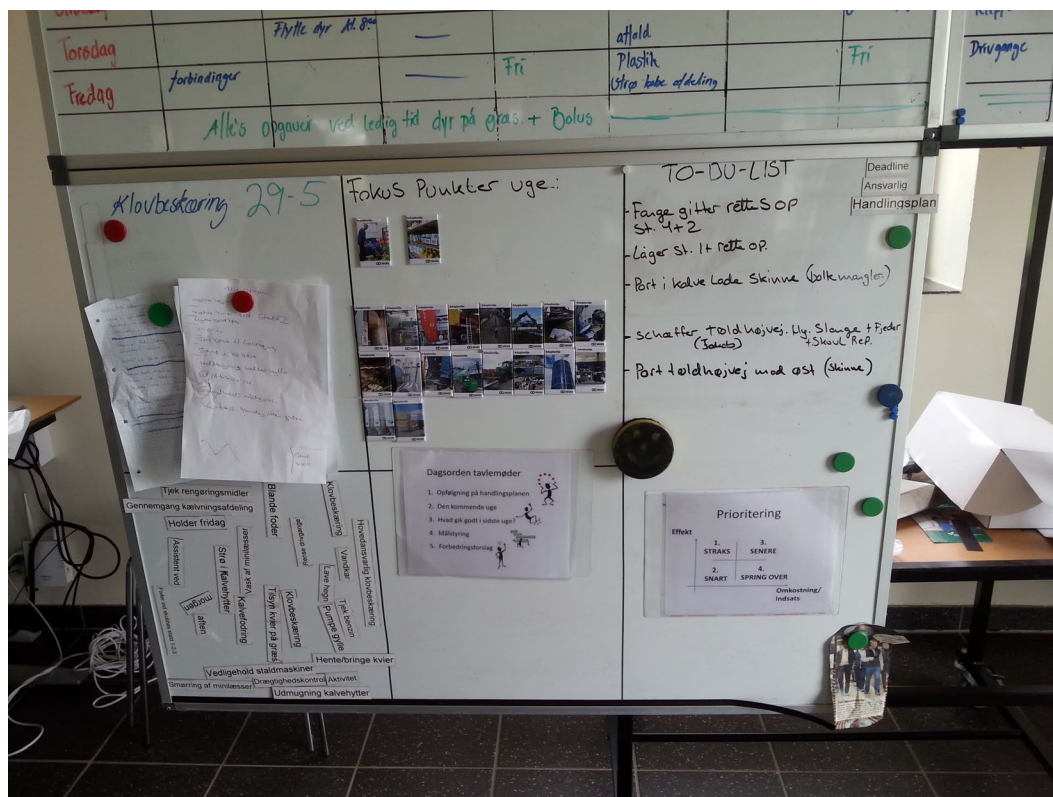
- Få besøg af en SEGES-konsulent
- Få hjælp til at håndtere myndighederne og deres eventuelle krav til dig
- Det hele bliver mellem dig og din rådgiver og påvirker ikke din forsikring

DLBR AgriSafety

LET TILGÆNGELIGE VÆRKTØJER

- Kort (kortlægning af am)
- Magneter

DEN VIRKELIG LETTE

- 1. skridt: Man skal beslutte sig for, at jeres arbejdsplads skal være den bedste 😊
- Mange kan godt og nogle er endda rigtig gode til det (kandidater og prisvindere til landbrugets arbejdsmiljøpris)
- Vi er mange, der gerne vil hjælpe

